
Сегедій Тетяна Олександрівна, бібліотекар II категорії
Наукової бібліотеки ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

УДК 027.7(477.87)+021.4:001.895+004.9

ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙ В РОБОТІ АБОНЕМЕНТУ ПІДРУЧНИКІВ ТА ЮРИДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Т.О. Сегедій

Ужгородський національний університет
Наукова бібліотека

Анотація: у статті аналізуються інновації в роботі відділу підручників та юридичної літератури, застосування нових комп'ютерних технологій в практиці обслуговування користувачів сучасної бібліотеки юридичного факультету Ужгородського національного університету.

Ключові слова: бібліотека Ужгородського національного університету, інновації, інформаційні технології, електронна база, юридична література.

Книга – одне з найдивовижніших і найбільших див, створених людством. Вона пережила багато потрясінь, але можна сказати з впевненістю, що переживе і сучасний непростий період, коли сучасні інноваційні технології відстороняють книгу. В наш час бібліотеки – це не тільки сховища паперових документів (книг, періодичних журналів та ін.), а й власники нових електронних ресурсів. Прагнення залучити нових користувачів, якісно їх обслужити і спонукають бібліотеки до пошуку нових можливостей, до впровадження нових методів у повсякденній роботі [1, с.5]. Але впровадження інновацій у роботу вимагає професіоналізму, потрібні зусилля і воля керівника бібліотеки та бажання фахівців для здійснення задуманого, а також фінансове забезпечення роботи бібліотекарів. Налаштованість на нові методи в обслуговуванні читачів має стимулююче

значення для розвитку інтелектуального потенціалу співробітників та користувачів бібліотеки [2, с. 336].

Серед усіх видів інновацій вирізняють організаційні, коли реорганізуються вже існуючі відділи і створюються нові. Так сталося і з нашим відділом абонементу підручників та юридичної літератури. У 2003 році, при юридичному факультеті Ужгородського національного університету, було створено невелику читальну залу з фондом 2221 примірник літератури юридичного спрямування. Фонд поступово поповнювався за рахунок передплати періодичних видань та книжкових фондів університетської бібліотеки. У 2011 році частина фонду юридичної наукової літератури з центрального книгосховища головного корпусу бібліотеки була приєднана до фонду читальної зали. А за десять років свого існування читальна зала була реформована (2013 р.) у відділ абонементу підручників та юридичної літератури при юридичному факультеті Ужгородського університету. Така реорганізація була зроблена з метою оперативного і максимально повного задоволення потреб наших користувачів та з метою підвищення якості обслуговування, щоб читач залишився задоволеним роботою відділу. Подальші інновації в роботі продовжилися у 2017 році, коли почала змінюватися форма обслуговування читачів. Була розпочата повна комп'ютеризація фонду наукової та навчальної юридичної літератури за допомогою електронної бібліотечної програми вітчизняного виробництва «УФД/Бібліотека». До кінця 2019 року відділом, паралельно з функціонуванням традиційних карткових каталогів, було створено електронний каталог, що налічував 8720 примірників наукової та навчальної літератури. В режимі електронного обслуговування у 2019 році було зареєстровано 1336 користувачів. Сучасні користувачі бібліотеки – люди нового покоління і щоб розмовляти їх мовою, разом з ними зростати, розвиватися, потрібно використовувати різноманітні інноваційні методи. Так, наприклад, впровадження автоматизованих засобів обліку та обробки інформації спричинило зміну всіх технологічних процесів організації обслуговування, відбилося на комфортності бібліотечного середовища у частині швидкості виконання запиту та отримання інформації (документа) як для користувачів, так і для бібліотечного працівника в частині скорочення рутинних операцій при пошуку та наданні інформації, видачі документів [3, с. 252].

Законом України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» завданням бібліотек визначається забезпечення інформаційних, науково-дослідних,

---

освітніх, культурних та інших потреб користувачів бібліотеки [4, Ст. 45]. Сьогодні веб-сайт бібліотеки містить електронний каталог, що створювався в процесі автоматизації бібліотечної діяльності. Саме він відкриває швидкий і якісний доступ до інформаційних ресурсів бібліотеки. Електронний каталог є одним із найважливіших бібліотечних ресурсів. Із його допомогою читачі відділу юридичної літератури мають можливість ефективно задовольняти свої інтереси та запити, відшуковувати описи книг, статей, періодичних видань, авторефератів, дисертаційних досліджень на правову тематику. Цей ресурс особливо цінний тоді, коли він у всесвітній мережі, що дає змогу забезпечити цілодобовий доступ до відомостей про наявність документів у фондах бібліотеки, зазначає Т. Луцишина [5, с. 20].

Але, щоб автоматизувати всі бібліотечні процеси, абонементом юридичної літератури була проведена велика підготовча робота. Співробітники відділу оволодівали комп'ютерною грамотністю, вносили в електронний каталог усі наявні у фонді примірники юридичної літератури, а також відомості про користувачів у базу даних «Читачі». Комп'ютеризація роботи відділу значно полегшила і пришвидшила реєстрацію читачів, їх обслуговування та пошук інформації. Також удосконалило роботу опрацювання списків книг, зданих на заміну загублених читачами, та складання актів на їх списання.

У відділі створені комфортні умови для користувачів, присутні зони відкритого доступу до фонду, передбачені тематичні полиці та книжкові виставки нових надходжень. Є постійно діюча виставка праць науковців юридичного факультету УжНУ, яка користується незмінною увагою студентів. Фонд абонементу юридичної літератури хоча і поповнюється регулярно за рахунок передплатних видань та з фондів університетської бібліотеки, але за умови нестачі матеріальних коштів постала потреба у поповненні його і з інших джерел. Тому відділ успішно співпрацює з кафедрами факультету і вдячний науковцям Ю. М. Бисазі, Д. М. Белову, М. В. Савчину, М. В. Менджулу, О. С. Семераку, С. Б. Булеці, В. І. Яремі, В. Г. Фазикошу, М. М. Болдижару та багатьом іншим, які активно сприяють поповненню та оновленню нашого фонду сучасною юридичною літературою. Ми намагаємось творчо підходити і до пошуку нових методів і форм взаємодії з читачами. Проводимо щорічні заняття з першокурсниками, на яких ознайомлюємо їх з особливостями роботи бібліотеки, вчимо їх працювати в бібліотечній програмі у пошуках необхідної інформації, знайомимо з книжковими виставками різної тематики та плануємо

представити в популярній соціальній мережі «Фейсбук» нові віртуальні книжкові виставки. Присутність в цій мережі надає можливість показувати і рекламувати свій відділ. За допомогою комп'ютерних технологій ми надаємо доступ користувачам до електронного каталогу літератури юридичного спрямування – наукових видань, кодексів, монографій, енциклопедій, підручників, посібників, словників тощо. У сучасному світі все більшого значення набуває правове інформування та інформаційне забезпечення правотворчих процесів, яке забезпечують юридичні бібліотеки, що поєднують традиційні функції бібліотеки з функціями галузевих інформаційних центрів [6, с. 87]. Ми вчимося пропагувати новинки юридичної літератури по-новому, якісно обслуговувати студентів та викладачів, успішно застосовувати нові технології в бібліотечній справі, намагаємося бути читачам партнерами, консультантами, друзями, тому що це є актуальним для нашого абонементу. Тим не менше, незважаючи на всесильний Інтернет, читачі все ж охоче приходять до нас, шукаючи необхідну інформацію не тільки в електронних базах даних, а й в книжковому фонді відділу. За бібліотеками – знання і досвід. Бібліотекарі швидко орієнтуються в запитах студента, користуючись і традиційними методами в обслуговуванні читачів, і сучасними інформаційними технологіями, вони завжди прагнуть оперативно і якісно виконати найскладніші запити користувачів юридичного факультету УжНУ.

Література:

1. Велегжаніна Г. Інновації в новій парадигмі діяльності бібліотек. *Бібліотечна планета*. 2017. №1(75). С. 4.
2. Качанова Е. Ю. Инновационно-методическая работа библиотек : учеб. пособие ; науч. ред. А. Н. Ванеев. Санкт-Петербург : Профессия, 2007. 336 с.
3. Лобузін К. Технології організації знанневих ресурсів у бібліотечно-інформаційній діяльності : монографія. Київ : НБУВ, 2012. 252 с.
4. Про бібліотеку і бібліотечну справу: Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. №7. Ст. 45.
5. Луцишина Т. Електронний каталог як основний інформаційний ресурс бібліотек ВНЗ Західного регіону України у сучасному веб-просторі. *Вісник Книжкової палати*. 2014. №4. С. 20.
6. Пестрецова О. Юридичні бібліотеки в глобалізованому світі: аспекти корпоративної взаємодії. *Наукові праці Національної бібліотеки України*

імені В. І. Вернадського. Київ, 2016. Вип. 43: Бібліотека в структурі сучасних інформаційних комунікацій. С. 87–96.

ПРИМЕНЕНИЕ ИННОВАЦИЙ В РАБОТЕ АБОНЕМЕНТА УЧЕБНИКОВ И ЮРИДИЧЕСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ

Т.О. Сегедий

Ужгородский национальный университет
Научная библиотека

Аннотация: в статье анализируются инновации в работе отдела учебников и юридической литературы, применение новых компьютерных технологий в практике обслуживания пользователей современной библиотеки юридического факультета Ужгородского национального университета.

Ключевые слова: библиотека Ужгородского национального университета, инновации, информационные технологии, электронная база, юридическая литература.